

Alles gaat vooruit

Hans Kuné a.j.kune@rug.nl

Universitaire ICT-projecten

Ik geef het toe: soms lijkt het erop alsof alles alleen maar minder wordt of op zijn best hetzelfde blijft. Maar dat zijn vaak juist de periodes dat er werkelijke vooruitgang geboekt wordt.

Geen plannen voor vooruitgang, die de gemoederen verhitten, stof doen opwaaien en daardoor de schijn van beweging wekken. Maar echte vooruitgang, die op kousenvoeten binnenkomt en die stilletjes in een hoekje gaat zitten. Binnen een mum van tijd is iedereen aan de nieuwe gast gewend en valt hij alleen nog maar op als hij er even niet meer is. Als hij pech en storing heeft bijvoorbeeld. We beginnen daarom vandaag met het storings- en pechnieuws van de afgelopen weken.

LDAP

Een grote stap voorwaarts die in de afgelopen periode is gemaakt, is dat er een aantal centrale LDAP-servers opgesteld is, die ervoor zorgen dat u met één en hetzelfde account (username – password) in de meeste RUG-programma's en op alle RUG-netwerken kunt inloggen. Vroeger was dat anders, maar dat bent u allang vergeten. U hoeft tegenwoordig nog maar één username-password te onthouden.

Dat is één van die bescheiden gas-

ten die stil in een hoekje weldadig aanwezig zit te zijn. Tot hij begon te hikken, ademnood kreeg en op een gegeven moment zelfs gorgelend ter aarde stortte. De LDAP-servers deden het niet meer en dankzij de vooruitgang had toen tegelijk ook de gehele universiteit daar last van. Paniek in de tent. Wat is er met LDAP aan de hand?

Op het moment van schrijven is dat nog steeds niet duidelijk. De directie van het RC heeft er een heel Team opgezet. Dat heeft de patiënt aan alle kanten beklompt, maar het staat nog steeds voor raadsels. Gelukkig is hij wel weer tot de levenden teruggekeerd, maar omdat niemand weet waarom hij plotseling in zulke grote moeilijkheden kwam, leeft het hele Team samen met de patiënt op de rand van een vulkaan.

Uiteraard heeft het Team er externe expertise bijgehaald, maar ook die heeft tot nu toe geen uitsluitel kunnen geven. Wel heeft het Team ontdekt dat de aanvallen van de patiënt zich aankondigen. Als om één of andere reden het inloggen mislukt, zijn er inloggende programma's die in een *inlogloop* raken. Deze programma's krijgen een bericht terug van de

falende LDAP-server en proberen vervolgens nogmaals in te loggen en dat kan tot duizenden en duizenden inlogpogingen per seconde leiden. Dan valt eerst de eerste LDAP-server om, vervolgens de tweede en als het helemaal mis gaat liggen ze op een bepaald moment alle vier op hun gat.

Er zijn namelijk wel vier servers die het inloggen verzorgen. De bedoeling is natuurlijk, dat die elkaars taken overnemen als één van hen in moeilijkheden komt. De LDAP-service is – zoals dat heet – redundant uitgevoerd. Maar die voorzorgsmaatregel heeft dus niet geholpen. En ook hiervoor geldt: het Team begrijpt nog niet waarom niet.

Het Team heeft nu een aantal extra maatregelen getroffen. Die maatregelen komen er voor een groot gedeelte op neer, dat er heel goed opgelet wordt wanneer ergens inlogloops ontstaan. Dan wordt er gelijk ingegrepen. Maar u begrijpt wel: dat is de echte oplossing niet. De echte oplossing is pas gevonden als bekend is, waarom LDAP af en toe het bericht teruggeeft: 'inloggen mislukt, probeer het nog een keer'. Als u weet waar dat aan ligt, moet u de directie van het RC maar even een berichtje sturen. Een mailtje

het liefst, als u tenminste nog in uw mail heeft kunnen komen.

VOIP

VOIP staat voor 'Voice Over IP' en 'Voice Over IP' staat – als ik het allemaal goed begrepen heb – voor telefonie met behulp van het Internet Protocol over onze computernetwerken. De gedachte achter VOIP is: waarom zouden we een afzonderlijk telefoonnetwerk in stand houden, als we computernetwerken hebben, waarvan de capaciteit zo groot is, dat we er ook gemakkelijk spraaksignalen overheen kunnen sturen! Een simpele gedachte die tot een hoop besparingen kan leiden. Kan, want dan moet wel eerst VOIP ingevoerd worden.

Het project invoering VOIP is alweer enkele maanden geleden begonnen met een pilot bij de faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen, die in meer dan de gebruikelijke hoeveelheid technische problemen terecht is gekomen. U bent er vast wel van op de hoogte dat er zich bij ieder technisch project een bepaalde hoeveelheid aanlooppromen voordoet. Technici zijn mensen die daar tegen kunnen. Ze zijn stressbestendig en roepen opgewekt tegen de wanhopige gebruikers

van de nieuwe dienst: 'niets aan de hand, alles komt goed', terwijl ze ondertussen midden tussen de kabels en de soldeerbouten zwellend naar oplossingen zoeken. Meestal vinden ze die oplossingen ook, maar bij VOIP was dat niet zo.

De VOIP-toestellen die aan het computernetwerk werden aangesloten, veroorzaakten kortsluiting en sindsdien vinden er – hoe zullen we dat netjes zeggen? – verhitte discussies plaats tussen de RUG, de leverancier en een onderleverancier over de vraag wie daar de schuld van heeft: het toestel of het netwerk. Deze discussies zijn zo heftig dat de gebruiker al een tijdje lang niet meer heeft gehoord: 'Niets aan de hand, alles komt goed.' De pilot is gestaakt, het project getemporeerd. En het vertrouwen van de RUG-technici in de geleverde technologie is zo sterk gedaald, dat op harde testrapporten aangedrongen wordt, voordat er weer een toestel aangesloten wordt.

Desalniettemin ziet het er wel degelijk naar uit, dat binnen afzienbare tijd het project weer vaart zal krijgen. Misschien dat op de achtergrond juristen dan nog een tijdje bezig zullen zijn om vast te stellen wie nu voor de financië-

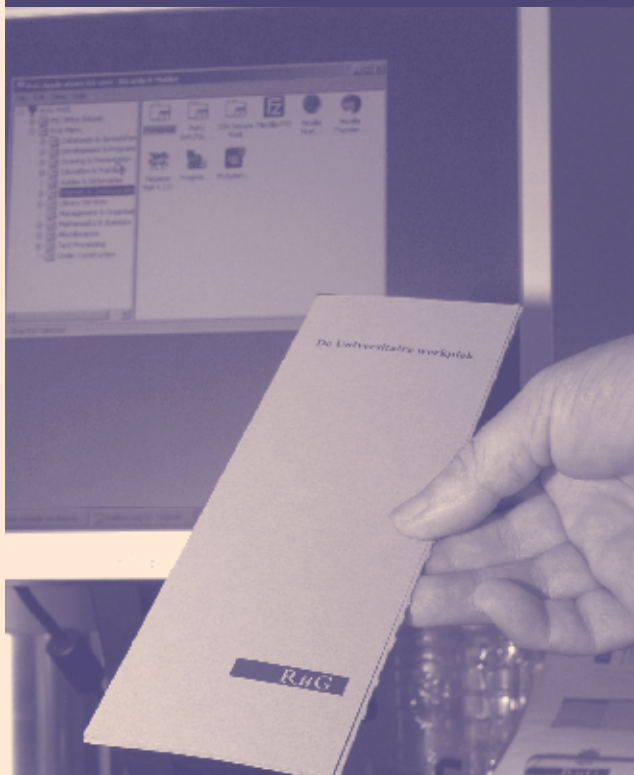
le schade van de vertraging opdraait. Die schade is er natuurlijk. De RUG heeft de contracten met haar huidige telefoonmaatschappij (Essent) moeten verlengen. Maar waarschijnlijk zult u al lang en breed over internet praten, tegen de tijd dat de juristen het hierover met elkaar eens geworden zijn.

Leuke vraag: zou de telefoon nu ook stilgevallen zijn, als we al VOIP gehad zouden hebben, door de LDAP-pech?

Antwoord: nee, VOIP heeft met LDAP niets te maken.

Universitaire werkplek

Maar de Universitaire werkplek (UWP, voor ingewijden), heeft wel met LDAP te maken. En dat hebben ze geweten, bij de faculteit der Rechtsgeleerdheid. De UWP was bij die faculteit nog maar net ingevoerd, toen de LDAP-storing optrad. Dat was voor de medewerkers van deze faculteit bijzonder lastig. Ze konden niet alleen niet meer bij hun e-mail of bij Nestor, ze konden nergens meer bij. Ook voor de leden van het UWP-projectteam was het een grote tegenslag. Na een paar dagen hard werken ('Niets aan de hand, alles komt goed') deed de UWP

➤ het goed en het was zelfs zo, dat de gebruikers voorzichtigte tevreden geluiden lieten horen. 'Ut kon minder', naar het schijnt. Tot in één keer de hele werkplek uit de lucht was.

Het valt niet mee de gebruikers dan te vertellen dat er niets aan de hand is, althans misschien wel iets, maar niet met de Universitaire werkplek. Dit temeer omdat de menselijke geest – ook die van de leden van het UWP-team – werkt volgens het 'erna, dus erdoor'-principe. Als na de invoering van de UWP de LDAP in moeilijkheden komt, dan komt dat natuurlijk door de invoering van de UWP. Hoogstwaarschijnlijk bestaat dit causale verband niet, maar het zal toch wel enige tijd duren voordat bij de medewerkers van de Rechtsfaculteit deze verknoping weggeëbd is.

Ondanks het feit dat de invoering van de Universitaire werkplek niets met de LDAP-storingen te maken heeft, zullen de LDAP-storingen waarschijnlijk wel van invloed zijn op de invoering van de Universitaire werkplek. Het UWP-team beraadt zich over de vraag of de invoering van de UWP bij

grote faculteiten niet beter even kan wachten tot duidelijk is wat er nu met die LDAP-servers aan de hand is.

Studenten e-mail

Pech, kommer en kwel dus, maar desalniettemin leven we in een periode van grote vooruitgang. Dat hebben de studentenfracties ook gemerkt. Deze hebben er in de Universiteitsraad op aangedrongen verbeteringen aan te brengen in de RUG-studentenmail. Anders dan wel eens gedacht wordt, blijken de studenten hun RUG-mail namelijk wel degelijk te gebruiken, hoewel de meeste studenten er natuurlijk ook nog andere mailadressen op na houden.

De studentenfracties willen daarom dat die e-mailvoorziening aan de eisen des tijds voldoet en dat betekent volgens hun: een gebruikersvriendelijker user-interface, forwarden van mail naar je persoonlijke e-mailadres weer mogelijk maken en vooral: meer MB's, meer MB's. De fracties klaagden erover dat de RUG de studenten veel te weinig schijfruimte voor hun e-mail geeft: slechts 75 MB. Kijk, hier vangen wij weer een

glimp op van de met kousenvoeten binnengetreden vooruitgang. Wat nu 'slechts 75 MB' heet, was nog niet zo lang geleden een kolossale ruimte. Dankzij de centralisatie van de e-mailvoorzieningen is het echter mogelijk de wens van de studentenfracties tamelijk eenvoudig te honoreren en het quantum fors te verhogen: binnenkort zal het 500 MB zijn. Tegelijk zal ook de buitenkant van de mailvoorziening (de client) vernieuwd worden. En dat forwarden?

Vragend wierpen wij een blik in het hoekje van de kamer, waar onze e-mailvoorziening zich in al zijn bescheidenheid ophoudt. 'Uhm, tja', zei-die. Hij herinnerde zich nog hoe hij in de beginfase van zijn bestaan zelf eens net zo hard onderuit was gegaan als LDAP nu. Tussen hem en hotmail ontstonden *loops*, die het gevolg waren van het hotmail-bericht: 'forward-bericht geweigerd, probeer het nog eens een keer.' Die berichten waren het gevolg van het feit dat studenten hun privébox vol hadden laten lopen. En daardoor stond onze eigen e-mailserver op enig moment alleen nog maar mailtjes te forwarden naar verre servers, die berichtjes terug stuurden dat hij het nog eens moest proberen.

Dat wordt dus nog onderzocht, of we dat ook weer open gaan zetten. Zo heet dat dan. Dat betekent: voorlopig roept de RUG officieel: nee. We forwarden niet. Maar ja, als het nu zo is dat al die andere mailbox providers ook een beetje scheutig zijn met hun MB's zodat hun boxen niet meer zo snel vollopen, dan kunnen we voorzichtigjes aan wel weer eens kijken hoe het nu gaat.

En zo staan de projecten ongeveer, momenteel.

